

KENDELSE

afsagt af Den Særlige Klageret mandag den 14. oktober 2024 i sag:

23/19270

T kærer Vestre Landsrets afgørelse af 12. maj 2023

Advokat Camilla Møller Juul Martiny har på vegne af T ved mail af 26. maj 2023 til Vestre Landsret kæret landsrettens kendelse af 12. maj 2023 om at afvise Ts anmodning om genoptagelse af en straffesag, hvor T den 1. december 2022 i medfør af retsplejelovens § 920, stk. 2, fik afvist sin anke af Retten i Holstebros dom af 10. maj 2022 som følge af, at han var udeblevet fra hovedforhandlingen.

Anklagemyndigheden har udtalt sig imod genoptagelse.

Ved Retten i Holstebros dom af 10. maj 2022 blev T idømt 30 dages fængsel for overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 1. T blev samtidig udvist af Danmark med indrejseforbud i 6 år.

T ankede dommen til Vestre Landsret med påstand om frifindelse, subsidiært formildelse.

Ankesagen var berammet til hovedforhandling den 1. december 2022 kl. 9.

Ved retsmødets start var T ikke mødt. Retsformanden bemærkede, at indkaldelsen af T til hovedforhandlingen var lovligt forkyndt, og at det ca. kl. 8.45 var blevet oplyst til landsretten, at han ville blive et kvarter forsinket på grund af bilproblemer. Forsvareren oplyste, at hun havde haft kontakt med T, og at han ville ankomme i løbet af kort tid. Da han fortsat ikke var mødt, afsagdes kl. 9.20 følgende kendelse:

”Tiltalte er lovligt indkaldt til hovedforhandlingen, men er udeblevet uden at have dokumenteret lovligt forfald. Da landsretten ikke undtagelsesvist finder det nødvendigt at fremme sagen i tiltaltes fravær, afviser landsretten tiltaltes anke, jf. retsplejelovens § 920, stk. 2.”

Den 24. marts 2023 anmodede T om genoptagelse af ankesagen. Om baggrunden for udeblivelsen fra retsmødet den 1. december 2022 oplyste T, at han på vej til landsretten kom ud for et motorstop, og at han ringede til landsretten og oplyste om forsinkelsen, at han fik hjælp af en ven til at få startet bilen og nåede frem til landsretten kl. 9.25, hvor han af sin forsvarer fik at vide, at sagen var slut, og

at der ikke var mere at gøre. Landsretten traf den 12. maj 2023 afgørelse om ikke at tage begæringen om genoptagelse til følge. Af begrundelsen fremgår bl.a.:

”Tiltalte har ikke indgivet begæring om genoptagelse af sagen til landsretten inden for den i retsplejelovens § 987, stk. 5, 4. pkt., jf. stk. 1, 2. pkt., jf. § 904, angivne frist. Efter det, der er oplyst om årsagen hertil, behandler landsretten efter omstændighederne begæringen uanset fristoverskridelsen, jf. retsplejelovens § 987, stk. 1, 2. pkt., jf. § 910, stk. 2, 1. pkt.

Det fremgår af landsrettens retsbog af 1. december 2022, at retten blev sat kl. 9.15, og at retsformanden oplyste, at tiltalte ca. kl. 8.45 havde meddelt landsretten, at han ville blive et kvarter forsinket på grund af bilproblemer.

Der er ikke fremkommet nye oplysninger om baggrunden for udeblivelsen. Landsretten tager derfor ikke begæringen om genoptagelse til følge, jf. retsplejelovens § 987, stk. 5, 1. pkt., jf. stk. 1, 1. pkt.

Tiltalte har henvist til, at byrettens afgørelse om udvisning er forkert. Det fremgår af landsrettens retsbog af 1. december 2022, at landsretten ikke fandt det nødvendigt undtagelsesvist at fremme sagen i tiltaltes fravær, jf. retsplejelovens § 920, stk. 2.

Landsretten kan ikke i forbindelse med anmodningen om genoptagelse tage stilling til landsrettens afgørelse af 1. december 2022 om ikke at fremme sagen i tiltaltes fravær.

Indsigelsen mod denne afgørelse skal ske ved kære, hvilket kun kan ske med Procesbevillingsnævnets tilladelse, jf. retsplejelovens § 973.”

Den 24. maj 2023 sendte advokat Camilla Møller Juul Martiny en mail til Den Særlige Klageret med anmodning om genoptagelse af landsrettens afgørelse. Kære til klageretten skal ske ved indlevering af kæreskrift til den ret, hvis afgørelse kæres, jf. retsplejelovens § 987, stk. 1, 4. pkt., jf. § 970, og Den Særlige Klagerets sekretariat oplyste telefonisk advokaten om, at sagen var kæret forkert.

Den 26. maj 2023 sendte advokat Camilla Møller Juul Martiny på ny en mail, hvorved hun kærede landsrettens kendelse af 12. maj 2023. Mailen blev sendt til både Vestre Landsret og Den Særlige Klageret. Af mailen af 26. maj 2023 fremgår det ikke umiddelbart, hvem modtageren er, idet der af modtagerfeltet og cc. feltet blot fremgår ”Autosign”. Klageretten modtog mailen med kæreskrift den 26. maj 2023. Vestre Landsret har i et brev af 19. februar 2024 oplyst, at kæreskriftet først blev modtaget den 6. februar 2024, da forsvareren udbad sig en status for sagens behandling. Advokat Camilla Møller Juul Martiny har fremsendt dokumentation for, at mailen af 26. maj 2023 er sendt til post@vestrelandsret.dk samt Den Særlige Klageret.

T har anført navnlig, at han på vej til landsretten kom ud for et motorstop. Han ringede til retten og oplyste om forsinkelsen. Han mindes ikke, at han har sat præcis tid på forsinkelsen, men det

fremgår af en retsbog fra Vestre Landsret, at han har oplyst, at han blev 15 minutter forsinket. På det tidspunkt kunne han ikke vide, hvor lang tid forsinkelsen ville vare. Hans mening var derfor at sige ”ca.” 15 minutter. Han ved ikke, om han har formuleret sig forkert til rettens medarbejder, eller om den meget nøjagtige tidsangivelse skyldes, at rettens medarbejder har glemt et ”ca.” i beskeden. Han fik med hjælp fra en ven bilen startet op igen, og han ankom i retten kl. 09.25. Han har med motorstoppet haft lovligt forfald ved utilregnelige omstændigheder. Dommen skal genoptages, da byrettens dom er åbenlys i strid med menneskerettighederne (EMRK artikel 8). Udvisningen af ham har ikke et anerkendelsesværdigt formål (EMRK artikel 8, stk. 2), ligesom udvisningen ikke er ”nødvendig i et demokratisk samfund”, og udvisningsbestemmelsen er derfor uproportional. Han er dømt for ét enkeltstående forhold, som ikke medførte skade. Han er ikke tidligere straffet for personfarlig kriminalitet. Han var på fri fod over 1 år fra gerningstidspunktet indtil endelig dom, hvor han førte en kriminalitetsfri tilværelse, og han har aldrig fået en advarsel om udvisning. Det gør byrettens dom om 30 dages fængsel og udvisning åbenbart urigtig. Derfor skal landsretten genoptage sagen, da de nationale domstole har en særlig forpligtelse til at rette op på uret. Om det anførte i landsrettens kendelse af 12. maj 2023 om at landsretten allerede har taget stilling til (og afvist), at betingelserne i retsplejelovens § 920, stk. 2, var opfyldt, skal det bemærkes, at det direkte af retsbogen fra 1. december 2022 fremgår, at det landsretten tog stilling til i den forbindelse var strafudmålingen og dermed ikke udvisningsbestemmelsen.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at Vestre Landsret efter det oplyste først har modtaget kæreskriftet den 6. februar 2024. Der er ikke fremlagt dokumentation for, at kæreskriftet blev sendt til landsretten forud herfor. Der er derfor kæret for sent. Hvis Den Særlige Klageret finder grundlag for at realitetsbehandle kæremålet uanset overskridelsen af fristen, er betingelserne for genoptagelse efter retsplejelovens § 987, stk. 5, jf. stk. 1, 1. pkt., ikke opfyldt. Lovgiver har for nylig skærpet reglerne om afvisning af tiltaltes anke og om genoptagelse. Denne skærpelse må have en vis afsmitende effekt på vurderingen af, hvorvidt en tiltalt har lovligt forfald, og skærpelsen er med til at understrege, at der må anlægges en restriktiv vurdering. Der skal være tale om hindringer af en vis størrelse og varighed og ikke blot forsinkelse, fordi den tiltalte er taget for sent hjemmefra. Udeblivelsen skyldes transportproblemer og lignende hindringer, men ikke i en sådan grad, at der foreligger lovligt forfald efter retsplejelovens § 920, stk. 2, og retsplejelovens § 987, stk. 1, 1. pkt. Landsrettens kendelse er i overensstemmelse med den foreliggende praksis, hvor domstolene, herunder Den Særlige Klageret og Højesteret, fortolker lovligt forfald relativt strengt, herunder også i sager om transportproblemer mv. Det forhold, at der alene var tale om en mindre forsinkelse, kan ikke føre til et andet resultat. Betingelserne for genoptagelse efter retsplejelovens § 987, stk. 5, jf. stk. 1, 1. pkt., er derfor ikke opfyldt. Landsretten har ved kendelsen af 12. maj 2023 henvist til, at landsretten ikke havde fundet det nødvendigt undtagelsesvist at fremme sagen i tiltaltes fravær, jf. retspleje-

lovens § 920. Landsretten anførte også, at landsretten ikke i forbindelse med anmodningen om genoptagelse kan tage stilling til afgørelsen om ikke at fremme sagen i tiltaltes fravær, idet en indsigelse mod rettens afgørelse herom skal ske ved kære, hvilket kun kan ske med Procesbevillingsnævnets tilladelse, jf. retsplejelovens § 973. Det er således alene spørgsmålet om afvisningen af genoptagelse efter en vurdering af betingelserne i retsplejelovens § 987, stk. 5, jf. stk. 1, 1. pkt., som Den Særlige Klageret skal tage stilling til.

I sagens behandling har følgende medlemmer deltaget: Kristian Korfits Nielsen, Henrik Estrup, Kari Sørensen, Lasse Højlund Christensen og Hanne Rahbæk.

Ved kendelse af 12. maj 2023 afviste Vestre Landsret at genoptage en straffesag, hvor T den 1. december 2022 i medfør af retsplejelovens § 920, stk. 2, fik afvist sin anke af Retten i Holstebros dom af 10. maj 2022, idet han ikke var mødt ved hovedforhandlingens begyndelse kl. 9. Straffesagen kan dermed genoptages i medfør af retsplejelovens § 987, stk. 5, jf. stk. 1, 1. pkt., hvis T dokumenterer at have haft lovligt forfald og ved ham utilregnelige omstændigheder har været forhindret fra i tide at anmelde dette.

Landsrettens afvisning af at genoptage straffesagen mod T kan indbringes for Den Særlige Klageret efter reglerne om kære til Højesteret, jf. retsplejelovens § 987, stk. 1, sidste punktum.

Klageretten lægger på baggrund af de modtagne oplysninger fra advokat Camilla Møller Juul Martiny til grund, at kæreskriftet vedrørende landsrettens kendelse af 12. maj 2023 blev sendt til landsretten den 26. maj 2023. Kæren af landsrettens afgørelse er derfor rettidigt indbragt for Klageretten.

Ts udeblivelse fra hovedforhandlingen den 1. december 2022 skyldtes forsinkelse som følge af motorstop på vej til landsretten. Spørgsmålet er, om denne transporthindring udgør lovligt forfald.

Klageretten finder, at der ikke er grundlag for at se bort fra det almindelige udgangspunkt angående transporthindringer, hvorefter der skal være tale om hindringer af en vis størrelse, hvis hindringerne skal medføre lovligt forfald. Desuden er det et krav, at den pågældende er taget af sted i så god tid, at der kan mødes rettidigt, selv om der eventuelt indtræder påregnelige forsinkelser ved den anvendte transportform.

T kan ikke anses for at have haft lovligt forfald som følge af motorstoppet, idet han burde være taget af sted i bedre tid før hovedforhandlingen, således at en forhindring som den foreliggende ikke havde medført, at han kom for sent.

Den Særlige Klageret kan ikke ved afgørelsen af, om der kan ske genoptagelse tage stilling til landsrettens afgørelse efter retsplejelovens § 920, stk. 2, om ikke undtagelsesvist at fremme sagen i tiltaltes fravær, idet en indsigelse mod rettens afgørelse herom skal ske ved kære, hvilket kun kan ske med Procesbevillingsnævnets tilladelse, jf. retsplejelovens § 973.

Herefter stadfæstes landsrettens kendelse.

Thi bestemmes:

Vestre Landsrets kendelse af 12. maj 2023 stadfæstes.